

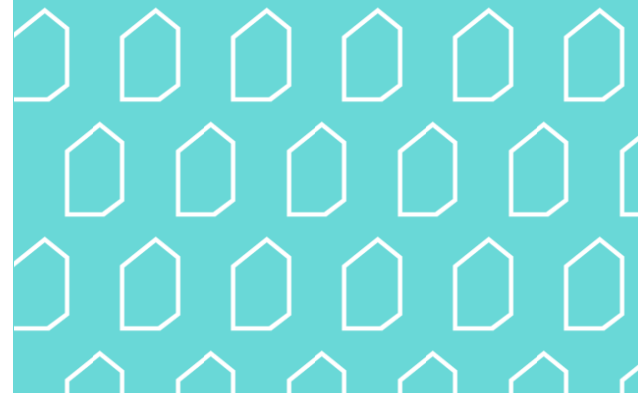
Digituen koordinaation jatko ja digituen muuttuva tehtävä

#digituki
digituki@dvv.fi

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

Digituen tausta on hallitusohjelmassa

Digitalisaation edistämisen ohjelman päätavoitteet:

- Digitaaliset laadukkaat julkiset palvelut ovat kansalaisten ja yritysten saatavilla digipalvelulain mukaisesti
- Elinkeinotoimintaa harjoittavat asioivat jatkossa viranomaispalveluissa ensisijaisesti digitaalisessa palvelukanavassa
- Digituen toimintamalli käytössä koko maassa ja digitukea kehitetään palvelemaan myös elinkeinotoimintaa harjoittavia.

Digituki tuli jäädäkseen

Muutamasta maakuntapilotista käynnistynyt digitukipilotti vakiintuu vuoden 2022 alusta pysyväksi osaksi Digi- ja väestötietoviraston toimintaa ja tulee jatkossakin olemaan alueellisesti läsnä kansalaisten arjessa.

Kahdessa vuodessa käyntiin on polkaistu suomalaisten digitaitojen järjestelmällinen kehittämistyö, jossa avainasemassa ovat olleet alueelliset digitukitoimijat ja digitukijoiden verkosto.

Laadukas, digitukiverkoston luotsaama alueellinen työ on nostanut esiin digituen merkitystä ja tuottanut fiksuja ja innostavia tapoja edistää digiosaamista. Tämä työ saa nyt jatkoa.

Yritysten ja yhteisöjen digiosaaminen

Digituen tarve vuonna 2020

Digituen kehittäminen vuonna 2022

- Vuonna 2022 Digi- ja väestötietovirasto jatkaa digituen alueellisen kehittämisen tukemista valtionavustushankkeiden toiminnan ja tulosten pohjalta.
- Vuoden 2022 toiminta rahoitetaan VM:n digitalisaation edistämisen ohjelmasta.
- Samaan aikaan DVV:n esitys uudeksi pysyväksi tehtäväksi DVV:lle etenee julkisen talouden suunnitelma (JTS) -prosessissa.
- DVV:n digituen toimintamallia täsmennetään tarvittaessa vuoden 2022 aikana JTS-prosessin päätöksen mukaisesti.

Uudistuksen lähtökohdat

Digitaitajat

Korkea digikyvykyys

Kokeilunhaluiset

← Enemmän valintaan liittyvää tukea, ideoita ja vinkkejä

Enemmän käyttöön liittyvää tukea, opastusta ja ohjaamista →

Hyötyä arvostavat

Matala digikyvykyys

Kauempaa katselevat

Kansalaisten digiosaamista on kasvatettu jo usean vuoden ajan

**Digituen toimintamallia kehitettiin AUTA-hankkeen 15 kokeilussa. Niissä testattiin eri tavoin kuinka viranomaiset, kansalaisjärjestöt tai muut tahot voivat tukea verkkoasiointissa apua tarvitsevia.*

Uuden toimintamallin rakenne ja vastualueet

Digituen toimijat

Digituen rahoitus

VM
ESR

STEA
EAKR
LEADER

Säätiöt
Järjestöt
Kunnat

Valtakunnallinen koordinointi

Digi- ja väestötietovirasto

Digituen avulla tavoitellaan kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen asiointiin siirtymistä digitaalisiin kanaviin ja kasvatetaan digimaturiteettiä.

Valtakunnallinen temaattinen kehittäminen

Digi- ja väestötietovirasto

Ihmisten (kansalaiset, yritykset ja yhteisöt) tarpeita vastaava, saavutettava ja asiakaslähtöinen digituen tarjonta ja kehittäminen.

Digituen antajat

Valtakunnallinen, alueellinen, paikallinen

Kansalaisneuvonta

Järjestöt

Asiointipisteet

Vapaaehtoiset

Kunnat

Neljäs sektori

Kuntatoimijat, esim.
kirjasto

Yritykset

Kansalaisopistot

Viranomaiset

Sosiaali- ja terveystalvet

Digituen tarvitsijat

Kansalaiset

Yritykset

Yhdistykset

Organisoituminen uudessa toimintamallissa

Case-esimerkkejä digituen valtakunnallisesta ja asiakaslähtöisestä kehittämisestä

Kunnille digituen osaamista -verkkokoulutus
Nuorten digiosaaminen –kartoitus 2021
Digitukijan osaamismerkki

Kunnille digituen osaamista koulutuksen avulla – tule mukaan!

Haaste

- Kunnilla ei ole tarpeeksi soveltuvaa tietoa ja työkaluja digituen antamiseen.
- Kunnissa ei ole vielä hyödynnetty digitukea hyvinvoinnin, elinvoimaisuuden ja osallisuuden näkökulmista.
- Roolit digituen järjestämiseen ovat usein epäselviä.

Koulutuksen teemoja

- Asiakasymmärrys: loppukäyttäjien ja kuntien tarpeet
- Digituen merkitys osana kuntien palvelukokonaisuutta
- Digituen toimivat mallit
- Digituen roolitus
- Foorumit, kanavat ja tavat oppia muilta

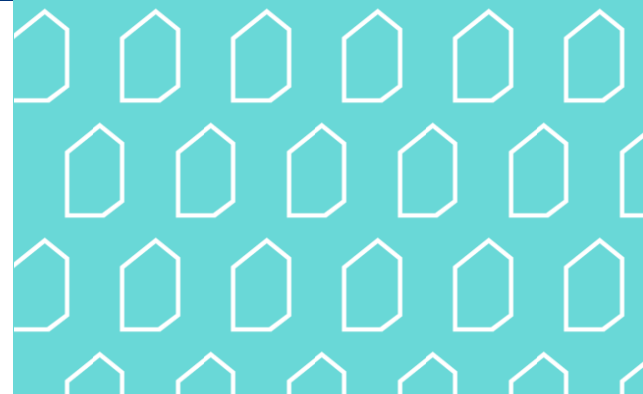

Nuorten digitaidot – kartoitus 2021

Diginatiivimyyttiä murtamassa –
myös nuoret kaipaavat digitukea

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

Mistä on kyse?

Vuonna 2020 Digi- ja väestötietovirasto (DVV) teki kartoituksen suomalaisten digituen tarpeesta. Nuorten vastaajien määrä jäi kuitenkin toivottua pienemmäksi. Nuorten tarvitsemasta digituesta ei siis ollut tarpeeksi kattavaa kuvaa.

DVV:n digituen tehtäviin kuuluu digituen tarjonnan, tarpeen ja löydettävyyden tilannekuvan ylläpito ja viestintä. Sen vuoksi keväällä 2021 käynnistettiin kartoitus erityisesti nuorten digitaidoista.

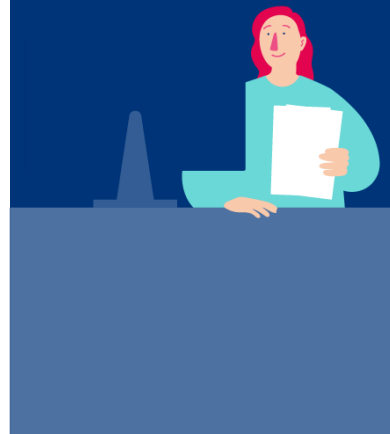
Selvisi, että nuorten tarpeet ja taidot ovat yhtä moninaisia kuin muidenkin ikäluokkien, vaikka uudemmat digitaaliset laitteet olisivat heille tuttuja.

Linkki kartoitukseen:

<https://dvv.fi/-/digitaidot-eivat-synnyitsestaan-nuoret-kaipaavat-enemman-tukea-digimaailmassa-toimimiseen>

Kartoituksen tavoitteet

1. Selvittää nuorten digituen tarvetta ja tunnistaa erilaisia tarpeita
2. Pureutua nuorten tavoittamiseen liittyviin ongelmiin
3. Tunnistaa pitkäkestoisen kehittämisen ja yhteistyön tarpeita
4. Pohtia tapaa seurata nuorten digitaitojen muutosta

Digitaitojen oppiminen ja opettaminen

”Musta tuntuu, että opettajissa on sellainen ongelma, että ne olettaa että kaikki osaa jo käyttää kaikkia digitaalisia palveluita, ja kun paljastuu että moni ei osakaan niin se onkin että ”mitä nyt tapahtuu”, tosi monet pitää sitä itsestään selvyytenä eikä opeta niitä kunnolla, mikä on mun mielestä vähän ongelmallista.”

–Nuoren kommentti

Digitaidot opitaan tällä hetkellä pääasiassa lähipiiriltä, mutta nuoret toivoisivat opetukseen oppilaitosten vahvempaa roolia.

Kun keskitettyä vastuuta digitaitojen opettamisesta ei ole, on perheestä tai opettajasta kiinni millaiset digitaidot nuori oppii. Koronavuosi korosti monille oppilaille sitä, että heidän oletetaan osaavan digiympäristön työkalut, eikä niiden käytössä siksi opasteta erikseen. Tämä koettiin uuvuttavaksi.

Eroja taidoissa havaittiin siinä, onko nuori käynyt lukion vai ammattikoulun.

Lukioissa opetettiin medialukutaitoa humanististen aineiden kautta, kun taas ammattikoulussa opetettiin enemmän käytännön digityökalujen käyttöä. Mediakriittisyyden tai digityökalujen käyttötaitojen puuttuminen tarkoittaa, että nuorilta voi uupua olennaisia työkaluja tulla toimeen arjessa. Tämä saattaa nuoret eriarvoiseen asemaan.

Mitä digitaitoja nuoret haluaisivat oppia lisää?

Nuoret kokevat, että etenkin lukioissa opetetaan hyvin lähdekriittisyyttä ja tiedonhakutaitoja. Sekä ammattikoulu- että lukiotaustaiset vastaajat kokivat saaneensa oppia **käytännön työkalujen käytössä**, mutta monissa vastauksissa toivottiin **arjen digitaitojen** opetusta sekä **puuttumista verkkohäirintään**.

”Virallinen sähköpostin kirjoittaminen. Jos vaikka hakee työpaikkaa, niin mikä on ammattimaista, tai jos hakee asuntoa.”

”Kela-asioiden hoitamista. Pitäs olla jo peruskoulutuksessa. Miten haetaan töitä ja asuntoja. Elämän perusasioita. Tuntuu että koulussa oletetaan, että vanhemmat tai muut opettaa, mutta ei se niin oo.”

”En mä tiedä miten laskuja maksetaan, ei ole mitään ideaa siitä. Olis kiva jos sitäki olis vähä katottu.”

”Kiusaaminen ja häirintä, mitä pitää tehdä jos sellaista kohtaa. Pelkästään siitä puhuminen ei riitä, vaan pitäisi olla konkreettisia toimia että se saatais loppumaan.”

Yhteenveto

Seitsemän raportissa tunnistettua tarvetta ja toimintaehdotusta ovat:

1. Digituen ja -taitojen määrittelemine nuorten ehdoilla
2. Nuorten digituen tarpeen ja sen laadun ymmärtäminen
3. Mahdollisuus oppia digitaitoja taustasta tai koulutuksesta riippumatta
4. Nuorten osallistaminen sekä palveluiden kehittämisessä että niistä viestimisessä
5. Palveluiden laatuun panostaminen, niin että palvelut ovat mahdollisimman monien saavutettavissa
6. Viestintä ja nuorten tavoittaminen monikanavaisesti myös digitaalisten alustojen ulkopuolella
7. Yhteistyön tiivistäminen nuorten kanssa toimivien tahojen, ministeriöiden, virastojen ja tutkimushankkeiden kesken

**Digitukijan
osaamismerkki tekee
osaamisen näkyväksi**

Osaaminen esiin osaamismerkin avulla

- Digituessa tarvittavaa osaamista on kertynyt opintojen tai työkokemuksen lisäksi myös harrastuksissa, vapaaehtoistehtävissä tai muissa yhteyksissä. Aina osaamisesta ei ole todistusta eikä sitä ole helppo kuvailla.
 - Digitukija-osaamismerkki tarjoaa tukea oman osaamisen tunnistamiseen ja sanoittamiseen.
- Digitukija voi arvioida verkossa suoritettavien tehtävien avulla omaa osaamistaan digitaitojen, ohjaustaitojen ja digituen eettisen ohjeistuksen osalta ja halutessaan hakea osaamisensa todisteeksi osaamismerkin.
- Osaamismerkki on maksuton ja se on jokaisen digitukijan haettavissa.

Digitukija-osaamismerkki

Digitukijoiden on tunnistettu tarvitsevan osaamista seuraavilla osa-alueilla:

- Digituen eettinen ohjeistus
- Ohjaustaidot
- Digitaidot

Miten osaamismerkki hankitaan?

- <https://dvv.fi/digituki/osaamismerkki> sivulta löytyy tietoa Digitukija-osaamismerkistä sekä linkit merkkien hakemuksiin:
 - Digituki - Eettinen ohjeistus (fi, sv, en)
 - Digituki - Ohjaustaidot (fi, sv, en)
 - Digituki - Digitaidot
- Suoritettuja osaamismerkkejä saa ja kannattaa jakaa esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.

- [Taitoja tuen antajalle-koulutuksen](#) suorittanut henkilö voi hakea sen perusteella Ohjaustaidot-merkin.

Miten digitukea ja –taitoja kehitetään valtakunnallisesti?

- ✓ Verkostoissa ja yhteistyöllä
- ✓ Digituen antajien osaamista tukemalla
- ✓ Tietoon ja tarpeeseen pohjautuen
 - ✓ Toimintaympäristön muutoksia kuunnellen ja ennakoiden
- ✓ Käyttäjiä kuunnellen

DVV:n digituen tapahtumat loppuvuonna 2021

Digituen kyselytunnit

- Tervetuloa keskustelemaan ja kuulemaan digituen vuoden 2022 tavoitteista ja toimintamallista.
- **Kaikille digituen toimijoille avoimet tilaisuudet järjestetään:**
 - Ti 9.11.21 klo 12-13
 - Ke 15.12.21 klo 12-13

Digituki 2022 -webinaari

- **Perjantaina 10.12. klo 9-12**
- Digituen pysyvä tehtävä ja vuoden 2022 tavoitteet ja toimintatavat esitellään webinaarissa kaikille digituen toimijoille.
- Samassa tilaisuudessa esittelemme Elinkeinotoimintaa harjoittavien digitukiprojektin tulokset.

DVV:n Digituen valtakunnalliset tapahtumat vuonna 2022

Alustavaa tietoa ensi vuoden suunnitelmista:

- Digituen valtakunnallisia tapahtumia järjestetään säännöllisesti kaksi kertaa kuussa
- 1. Digituen valtakunnallinen verkostotapahtuma joka kuun toinen torstai klo 9-11**
13.1.2022 alkaen
 - Digituen ja -taitojen kehittämisen, digitalisaation edistämisen teemoihin keskittyviä sisältöjä
 - 2. Taitoja tuen antajalle –webinaari joka kuun neljäs torstai klo 14-15.30**
27.1.2022 alkaen
 - Tietoa ja taitoa käytännön digituessa tarvittavaan osaamiseen

Kerromme mielellämme lisää

Projektipäällikkö Minna Piirainen

puh. 0295 535 280

Twitter @minnapii

Suunnittelija Mirva Gullman

puh. 0295 535 229

Twitter @MirvaGullman

Suunnittelija Mika Lillman

puh. 0295 535 437

Twitter @LillmanMika

Sähköposti: etunimi.sukunimi@dvv.fi

Lue lisää: <https://dvv.fi/digituki>

Kiitos!

